

ייצור חשמל מטורבינות רוח – עמדת גרינפיס ישראל

ינואר 2017

גרינפיס מאמין שעולם מבוסס על 100% אנרגיה מתחדשת עד אמצע המאה הנוכחית, הוא צורך חיוני ודחוף על מנת למגר את שינוי האקלים ולשמור על המגוון הביולוגי על פני כדור הארץ. שמש ורוח מהווים את החלק הארי של כל תמהיל אנרגיה שמתבסס על אנרגיות מתחדשות.

נתוני השמש המעולים של ישראל הופכים אותה למקור אנרגיה המתחדשת המוביל בה. עם זאת, צורות אחרות של אנרגיה מתחדשת, בהן רוח, חשובות על מנת לגוון את תמהיל אנרגיה ולהחדיר כמויות גדולות של חשמל ממקורות מתחדשים תוך שמירה על הביטחון האנרגטי ואספקת חשמל סדירה.

תרומתה של ישראל למגוון הביולוגי העולמי לאין שיעור גדולה יותר מהתרומה שיכולה להיות לאנרגיית רוח בישראל למיגור שינוי האקלים. עובדה זו הינה הגבלה משמעותית לפיתוח חוות רוח במידה ואילו תפגענה בבעלי כנף. אולם, אנו מודים שהידע בנושא חסר ואף גורם לא מסוגל היום לתת הערכה מהימנה של כמות החשמל מרוח שניתן לפתח בישראל בהינתן מגבלות אלה, היכן ותחת אילו מגבלות, על-מנת למזער את הפגיעה בבעלי הכנף.

על משרד האנרגיה – בשותפות עם המשרד להגנת הסביבה ועם משרדים רלוונטיים נוספים – מוטלת החובה להוביל במהרה מדיניות שתמצא את פוטנציאל הרוח של ישראל ללא פגיעה בציר הנדידה של ישראל ובמגוון הביולוגי של בעלי הכנף. על מדיניות כזו לכלול את המרכיבים הבאים:

- (1) **סיום מפת הרגישות לבעלי כנף** במועד המוקדם ביותר, על מנת להבחין בין אזורים בהם אין להקים כלל חוות רוח לבין אזורים בהם ניתן להקים מתקנים כאלה.
- (2) **מימון ממשלתי לניטור באזורי מפתח** לפיתוח חוות רוח ויצירת המלצות לקידום חוות רוח בצורה מהירה ובטוחה, תוך יצירת יציבות רגולטורית. נוסף על הביטים סביבתיים, ניטור חייב לבחון גם השפעות אפשריות של טורבינות הרוח על הנוף ועל בריאות הציבור.
- (3) **יצירת כללים ברורים למשטרי הפעלה** של טורבינות רוח, שיוכלו לכלול השבתת הטורבינות בשיא עונות הנדידה.
- (4) **על יסוד מפת הרגישות, עבודות הניטור ומשטרי הפעלה מומלצים**, על הממשלה לייצר **תכנית לאומית לרוח** שתבחן איך להשיג את היעדים הנוכחים של משרד האנרגיה והאם ניתן להגדילם. על משרד האנרגיה להימנע מהגדלת מכסת הרוח בשלב זה כדי לא לפגוע ביציבות הרגולטורית יותר מהמצב היום.
- (5) **יצירת מכסה נפרדת לטורבינות רוח קטנות ובינוניות** אשר פגיעתם בבעלי כנף קטנה לאין שיעור מהטורבינות הגדולות. במקביל להכנת המכסה, יש לבחון את החסמים הספציפיים לתחום זה.
- (6) **תמיכה במחקר ופיתוח לשם שיפור טורבינות הרוח ומשטרי הפעלה** על מנת להגדיל בעתיד את ייצור חשמל מרוח בישראל תוך שמירה על מגוון בעלי הכנף.